

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

CHKT MAY 20 1969

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

83 M. 4 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1969 M. VASARIO (FEBRUARY) 21 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 C.

Long Island, N. Y., inž. Kęstučio pastangomis, šiomet plačiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Nuotraukoje - North Hempstead miestelio viršininkas Robert C. Meade pasirašo proklamaciją, skelbiančią Lietuvos nepriklausomybės savaitę. Pasirašant aktą (iš k. į d.) stovi: Kęstutis Miklas, Jr., Kęstutis Miklas, Sr., Sandra Miklaitė, B. Garankštienė, J. Giedraitis, Kristina Miklaitė ir Gina Garunkštytė. Radijo stotis WGBB, kuri girdima New Yorke, New Jersey ir Connecticut valstybėse, pusvalandį paskyrė Vasario 16-osios minėjimui. Kalbėjo Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko valdybos narys dr. A. Budreckis ir Kęstutis Miklas.

Amerikos lietuviai Lietuvos nepriklausomybės sukaktis minėjo nuo pat pirmųjų metų. Masiniais susirinkimais ir aukomis Lietuvai gelbėjo dar prieš nepriklausomybės paskelbimą. Sukeldami patriotinius jausmus mūsų visuomenėje, tokie laikraščiai kaip Vienybė, Lietuva, Dirva, Amerikos Lietuvis - gavo talkos iš visų lietuvių, o per juos ir iš kitataučių. Aukomis senieji lietuviai padėjo Lietuvai nepriklausomybę gauti, o taktiška diplomatija privėdė prie tarptautinių įstaigų.

Visais laikais amerikiečiai šelpė Lietuvą. Caro laikais savo giminėms Lietuvoje padėjo iš skolų išbristi, o nepriklausomybės laikais, kasmet siųsdami milijonus dolerių, padėjo ir Lietuvos valstybei savo balansus suvesti.

Bet tai buvo tais laikais kai visuomenė pasitikėjo spauda ir savomis organizacijomis.

KOVA UŽ DOLERIUS

MININT LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

JONAS VALAITIS

Jei to nebūtų buvę, tai milijono parašų, prašančių Lietuvai nepriklausomybės pripažinimo, nebūtų buvę surinkta. Lietuvai atsikūrus buvo laikų, kai Draugas ir kiti katalikų laikraščiai ragino padėti tik Lietuvos krikščionių demokratų valdomai Lietuvai. Buvo laikai ir kai Naujienos su Keleiviu rėmė tik tokią Lietuvą, kurios valdžios priešakyje buvo jų partijos žmonės. Kitiems valdant skelbė - Lietuvai nė cent!

KAS SUJUNGĖ?

Tik Lietuvos tragedija suvedė Draugo ir Naujienų redaktorius vieningai dirbti.

1940 m. buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Taryba. Vadovybė pamatė, kad Vienybės, Dirvos ir kitų laikraščių patriotiškai nuteiktą visuomenę galima išnaudoti rengiant Vasario 16 minėjimus ir raginant aukas siųsti į ALTO išdą. Nuo 1940 m. iki dabar per ALTO rankas perėjo berods pusantro milijonų dolerių. Bet tų pinigų mažai belikę. Draugo ir Naujienų pastogėse atsirado daugiau patriotizmo ir tautinio susipratimo tik tada, kai jų redaktoriams, ALTO vardu ir lėšomis, buvo galima pavažinėti tėvynės laisvinimo reikalais.

Negalima sakyti, kad iš bendro darbo nebūtų buvę naudos.

Po karo buvo net septyni atskiri lietuvių šalpos fondai, kurie tapo sujungti ir buvo įkurtas Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas.

BALF pastangomis į Ameriką atvyko apie 30,000 lietuvių iš Europos. Badaudami inteligentijos ir vadų, išskėstomis rankomis juos priėmėme. Bet išėjo ne taip kaip buvo tikėtasi. Naujieji imigrantai neišjungė į amerikiečių lietuvių įkurtas organizacijas, bet atsivežė savas - jų tarpe Bendruomenė ir VLIKą. Visa tai būtų tvarkoje ir pateisinama, jei nebūtų naiki-

namos senesniųjų lietuvių organizacijos ir įstaigos, kurios prieauglio neturėdamos daugiau paramos tikėjosi iš naujakurių!

PRASIDĖJO VARŽYBOS

Ambicingą Bendruomenės vadovybę seniai erzino faktas, kad ALTas pasiėmė monopolį Vasario 16-tosios minėjimuose surinktoms aukoms. Jie pradėjo galvoti. Lietuva vistiek neišvaduota, o aukos savaime plaukia. Ir plaukia iš šimtų vietovių, kur tik būrelis lietuvių prisimena Lietuvą.

Gudresnieji politikai numatė, kad kada nors bus susikirtimas. Todėl nutarė: ALT palikti veikti politinėje srityje - vaduoti Lietuvą, o Bendruomenę - skieisti kultūrą, auklėti visuomenę.

Tęsiama 10 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

VASARIO 16 MINĖJIMAI

* Wyomingo klonio, Wilkes Barre Pa. lietuvių atstovų komitetas Vasario 16 sukaktį paminėjo per WILK stoties radiją. Programoje dalyvavo LB Apylinkės pirm. Vytautas Paulauskas. LRKSA 5 apskr. pirm. A. Norvaiša SLA 7 apskr. pirm. A. Miliuskas, Tauro klubo pirm. P. Katilius. Lietuviškai kalbėjo Garso redaktorius Matas Zujus angliskai - kroatas profesorius Stanko Vjuica. Programos vedėja buvo SLA 7 apskr. ir LB apylinkės sekretorė N. Bajortienė.

* Philadelphia ir P. New Jersey lietuvių pastangomis vasario 15 d per radijo stotį WFLN buvo perduota pusės valandos lietuviškos muzikos programa su angliskais komentarais Vasario 16 sukakties proga. Klausytojai girdėjo komp. B. Dvariono simfoninę suitą.

* Newark, N. J. Lietuviai Vasario 16 sukaktį minėjo šv. Jurgio d-jos salėje. Pagrindinę kalbą pasakė prof. J. Stukas. Meninėje programoje Žibuoklių sekstetas, vad. Liudui Stukui.

* Paterson, N. J. LB Apylinkė Vasario 16 minėjimą surengė šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Dalyvavo kongr. Joelson ir miesto mēras Kramer. Paskaitą skaitė E. Ceklenė. Meninę dalį atliko Dvi mamytės ir dvi dukrytės.

* Lietuvos nepriklausomybės sukaktis Waterbury, Conn. paminėta vasario 16 d. šv. Juozapo par. salėje. Programoje dalyvavo muz. A. Aleksio vad. choras, tautinių šokių grupė Sūduva, Lituanistinės mokyklos mokiniai. Pagrindinę kalbą pasakė ALTo vicepirm. J. Jasaitis iš Chicagos.

Dainuoja Algirdas Brazis.

* Miami, Fla. ALTo skyrius, vadovaujant pirm. A. D. Kaulakiui, Vasario 16 sukaktį surengė Lietuvių Pillečių klube. Kalbėjo Dan Kuraitis. Meninę programos dalį atliko solistas Algirdas Brazis iš Chicagos. Jam akompanavo jo žmona Aldona.

* St. Petersburg, Fla Vasario 16 minėjimas įvyko Lietuvių Klube, vadovaujant pirm. A. Karniui. Meninę programą atliko klubo choras vad. M. Stanionui. Programoje, be to, buvo deklamacijų ir kitokių įvairumų. Buvo renkamos ir aukos Lietuvos laisviniui.

* Cleveland, Ohio Vasario 16 sukakties minėjime pagrindiniu kalbėtoju buvo ALTo pirm. Eugenijus Bartkus. Meninę programos dalį atliko solistas Stasys Citvaras ir Valia Mellins iš New Yorko. Šv. Jurgio par. bažnyčioje vasario 16 rytą buvo atlaikytos mišios už Lietuvos laisvės kovotojus.

* So. Boston, Mass. Lietuvos nepriklausomybės sukaktis suruošta vasario 16 d. Lietuvių Pillečių klubo auditorijoje. Programoje -- kalbėtojas prof. dr. Jonas Puzinas, S. Santvaro montažas ir O. Ivaškienės vad. mažųjų šokėjų grupė.

* Cambridge Mass. Lietuviai Vasario 16 sukaktį minėjo vietos lietuvių parapijoje. Mišios buvo atnašaujamos 8:30 v. r. Popiet 2 val. buvo koncertinė programa, kurioje dalyvavo solistė S. Daugėlienė, smuikininkas I. Vasilūnas, kalbėjo kleb. S. Saulėnas ir E. Vasyliūnienė, deklamavo A. Daukantienė.

* Worcester, Mass. lietuvių Vasario 16 sukaktį minėjo Lietuvių Pillečių klube po pamaldų šv. Kazimiero par. bažnyčioje. Paskaitą skaitė kun. prof. St. Yla. Garbės svečiai buvo kongr. H. Donohue ir miesto atstovai. Meninę programą atliko LB tautinių šokių grupė ir Meno Ratello mėgėjų penketukas.

* Buffalo, N. Y. Lietuviai Vasario 16 sukaktį minėjo International Institute patalpose. Lietuviškai kalbą pasakė stud. V. Gudaitis, angliskai -- stud. medikas D. Mazeika. Meninėje programoje dalyvavo akordeonistė Aldona Bogužytė.

* Los Angeles ALTo skyriaus suruoštame Vasario 16 minėjime Statler-Hilton viešbučio salėje kalbėjo Lietuvos Atstovybės Washingtono patarėjas dr. S. Bačkis. Meninę programą atliko komp. B. Budriūno vadovaujamas šv. Kazimiero parapijos choras.

* Gary ir E. Chicago miestų ALTo skyrius Vasario 16 minėjimą surengė šv. Kazimiero par. salėje, Gary, Ind. Kalbėjo kongr. Roy Madden ir dr. Z. Danilevičius. Meninę dalį atliko lituanistinė mokykla vadovaujama mok. V. Lapėno ir K. Pečkaitienės. Dainavo solistė J. Šalėnienė.

Lietuvos Atstovas ir ponja Kajeckienė priima svečius Vasario 16-osios minėjimo proga Lietuvos Pasiuntinybėje, Washingtono.

Vasario 16 Lietuvos Pasiuntinybėje

Kaip kasmet, taip ir šiomet Lietuvos Atstovas ir ponja Kajeckienė surengė priėmimą Vasario 16-osios proga Lietuvos Pasiuntinybes rūmuose Washingtono. Dalyvavo apie 250 svečių.

Iš žymesnių valdžios žmonių dalyvavo valstybės sekretoriaus žmona Mrs. William Rogers, valst. sekr. pavaduotojas administracijos reikalams Michael Cieplinski su žmona, Rytų Europos direktorius Raymond E. Lisle, protokolo šefo pavaduotojas Samuel King su žmona, Baltijos valstybių skyrių vedėjas Barclay Ward su žmona, buvęs Rytų Europos direktorius Harold Vedeler su žmona, ambasados patarėjas Richard Tims su žmona, buv. Baltijos valstybių skyriaus vedėjas Homer R. Phelpe Jr. su žmona, buv. kongr. A. Sieminski su žmona, buv. JAV nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministro Baltijos valstybėm

našle ponja Arthur Bliss Lane ir kiti.

Iš dabartinių kongreso narių atsilankė William T. Murphy ir Edward J. Derwinski su žmonomis.

Iš diplomatinio korpuso dalyvavo Liuksemburgo, Nacionalinės Kinijos, Rwana, Čado, Maltos, Trinidado ir kt. valstybių ambasadoriai. Taip pat Estijos atstovas E. Jaakson ir Latvijos pasiuntinybės patarėjas dr. A. Dinbergs su žmonomis.

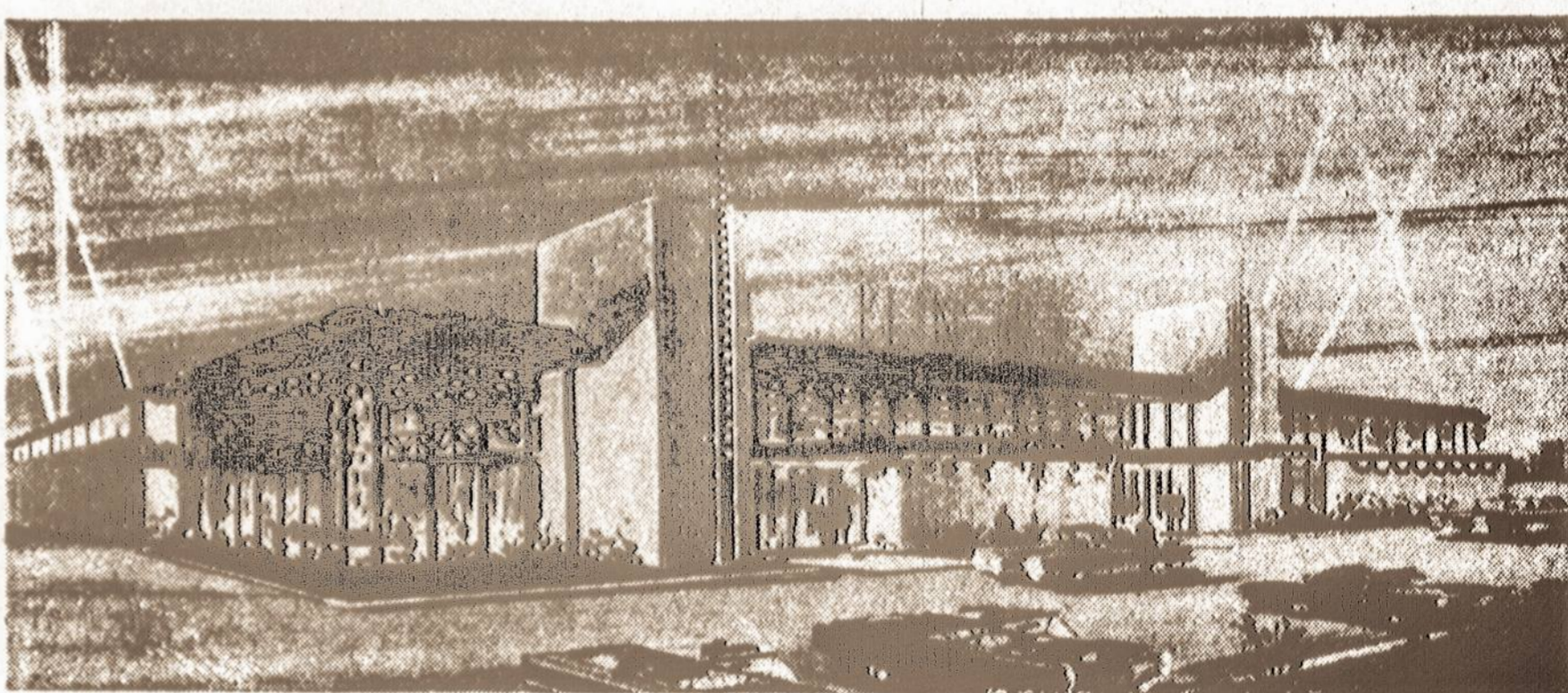
Buvo ir Washingtono mēras W. Washington su žmona, teisėjas McGuire ir eilė profesorių.

Be visų minėtų svečių, priėmime taip pat buvo Amerikos Balso lietuvių skyriaus atstovai ir lietuvių, latvių ir estų Washingtono kolonijos veikėjai.

Tai pati didžiausia šventė, kuri kasmet rengiama Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtono.

S. Blinstrubas (viduryje) peržiūri naujojo klubo projektą.

Taip atrodys naujasis Blinstrubo naktinis klubas pavadintas "Blinstrub's Village". Lygiai prieš metus laiko sudegė Blinstrubo pagarsėjęs klubas So. Bostone. Jis ilgai ieškojo iki surado tinkamą vietovę klubui atstatyti prie pat Malibu pajūrio, Dorchester, Mass. Šioje apylinkėje jis nupirko 8 akrų žemės ir pradėjo naujojo klubo statybą. S. Blinstrubas, jau peržengęs 70 m. amžiaus, sako, kad naujame "Blinstrub's Village" bus tęsiamos tos pačios tradicijos, kurias jis įgyvendino savo naktiniame klube So. Bostone. Naujieji pastatai bus įrengti labai moderniškai, talpinti apie 2,500 žmonių. Taip pat bus didžiulė aikštė 1,000 automobilių pastatyti. Atidarymas numatytas ateinančių rudenį, spalio ar lapkričio mėn. Dalyvaus žymiausiai televizijos ir naktinių klubų artistai.

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

VASARIO 16 CICEROJ. - V. Adamkus, vienas iš populiariausių jaunesniosios kartos lietuvių veikėjų, skaito paskaitą Lietuvos nepriklausomybės 51-mųjų metinių proga Ciceroj, prie Chicagos, vasario 23 d. Pirmoj eilėj, už vienos iš jauniausių minėjimo dalyvių sėdi Nainienė, Adamkienė, Bendruomenės centro valdybos pirmininkas B. Nainys ir kiti. Minėjimą surengė vietinė Bendruomenės apylinkė, kuriai vadovauja S. Ingaunis.

JŲ JĖGOS LIETUVAI. - Muziko J. Kreivėno paruošti žem. skyrių sv. Antano mokyklės choristai atlieka Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programą Ciceroj vasario 23 d. Minėjime dalyvavo 300 žmonių ir surinkta beveik \$1,000 auksu.

V. Zalatoriaus nuotraukos

Staiga susirgo

Mikas Vaidyla

Chicagoje staiga susirgo Sandaros redaktorius Mikas Vaidyla. Istikus smūgiui jis buvo ambulansu nugabentas į Evangelikų ligoninę. Gydomas dr. V. Vileišio, ligoni taip pat lanko dr. S. Naikelis.

NUPIRKO VIEŠBUTI UŽ MILIJONĄ DOLERIŲ

Lito Bankas už milijoną dolerių nupirko didžiulį viešbutį - motelį prie O'Hare aerouosto Chicagoje.

Viešbutis turi per 100 kambarių, sales sokiams ir susirinkimams, maudymosi baseina ir daug kitų modernių įrengimų. Viešbutį administruos Lito direktoriai Juozas Bauzys ir Vytautas Galvydis.

* Lietuvių Rasytoju Draugija skiria \$1 000 premija už geriausią 1969 m. knygą. Komiteta premijai skirti sudaro: K. Bradunas, P. Gaucys, N. Jankutė, A. Tyruolis ir Liet. Fondo atstovas dr. Kisielius. Premija numatoma skirti šį pavasarį.

* Balzeko Kultūros Muziejus Chicagoje kovo 14 d. rengia foto parodą, kurioje bus atvaizduota Balfo 25 m. veikla.

* Algirdo ir Aldonos Brazių dukra Donna Jean kovo 3 d. išteka už Michael Abrignani. Jaunieji tebestudijuoja Chicago universitetuose; Donna Jean Illinois u-t-e o jos businasis vyras De Paul u-t-e. Jis dirba savo tėvo Central Glass ir Mirror bendrovėje.

ADVOKATAS

C. A. VOKET

(VOKIETAITIS)

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.

Telefonas: NEwton 9-6620

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

Statys "Juratė ir Kastytis"

ALTo seime Detroit, Mich. š. m. Darbo savaitgalyje bus pastatyta V. K. Banacio opera "Juratė ir Kastytis" koncertinėje formoje. Pastatymu rūpinasi ALTo vicepirm. J. Jasaitis ir Vytautas Radžius.

Kas nori šių metų gegužio 26 dieną su Rask-Rasčiausku važiuoti į Vilnių, Rygą, Maskvą, Romą ir kitas vietas, tai prašomas neatidėliojant pas mus užsiregistruoti, nes vietų nedaug.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas

9727 So. WESTERN AVE.,

Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiam kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

SERV-WELL ROOFING CO.

INC

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE ĮRENGIA LANGUS
ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING, GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK
Frank Brukas kalba lietuviškai

STEBĖTOJO PASTABOS

Tam tikro fondo anglų kalba leidžiamas Lituanus žurnalas mini 15 metų sukaktį. Sešiose dešimtyse numerių redaktoriai sudėjo nemažą vertingos informacinės medžiagos tik deja, nevisada pasirūpino apsivalyti nuo "grinoriskumų kalba ir ištaisyti "tremtiniška" pateikimo toną.

Iš išleistųjų numerių tačiau, jau galima atrinkti gana geros medžiagos puikiai knygai kuri Lietuvos reikalui tarnautų pastoviau negu nusimetantieji žurnalo numeriai.

★

Per 15 metų Lituanus redaktorių suoluose sėdėjo 22 redaktoriai, akademikai, ar siekė akademinį mokslų. Todėl šiek tiek liūdna, kad mūsų "žaliuku intelektualinis prieauglis per 15 metų nesugebėjo žurnalui nustatyti tvirtų redakcinių principų ar sutelkti pastovių bendradarbių. Pavyzdžiui kažkodėl nutrauktas pirmame numeryje (1954 m. lapk.) gražiai pradėtas skyrius With Lithuanians, panašus Tysliavos skyriui jo žurnale Lietuva, ar tūla laiką buvusiam skyriui The Marian žurnale. Čia būdavo pranešama ka pasizymintieji lietuviai žymaus nuveikdavo.

★

Per 15 metų redaktoriai neparode mažiausio noro susisiekti ir sueiti pasižymintieji čia augusius lietuvius kuriuos savo laiku telkė bei burė Tysliavos Lietuva ir Juozo Poskaus Chicagoje leistas Jaunimas. Kita spraga buvo neįvedimas plačios apie Lietuvą ir lietuvius leidinių ir straipsnių anglų kalba apžvelgos. Knygų recenzijos, pavyzdžiui, sudaro stambią dalį Amerikos istorikų draugijos leidinio arba Amerikos politinių mokslų draugijos Annals. Tokiu būdu Lituanus praleido pro akis ir visu pasižymintieji lietuvių veikla ir visu leidinių apžvalgas. Kitais žodžiais nevykdė pirmojo numerio prizado: "To be proud of honor and cherish our Lithuanian achievements."

★

Ar pranciskonai tinka auklėti lietuvius?

Tėvai pranciskonai rodo teiseto susirūpinimo išlaikyti savo High School Kennebunkporte, Maine lietuviska. Sako, būtina jureti 130 studentų sumokančių kasmet po \$750 arba 100 po \$1,000. Per 13 metų mokykla baigė 130 netureje kliūčių istoti į aukštesnes mokyklas. Aki vaizdoje liūdno fakto, kad tėvai marjonai jau pakratė rankas išlaikyti Marianopolio lietuvisku (kaip norejo įsteigėjas kun Navickas), tevų pranciskonų rupestis suprantama Kadangi High School mokslas namuose veik nemokamas, negausu lietuvių tevų norinčių kasmet sudėti po \$1,000 ir daugiau vaikus mokslinti privatinej mokykloje. Čia kalti ir patys tėvai vienuoliai, kurie savo spaudoje skirsto patriotus lietuvius į sūnus ir posūnius. Todėl finansiniai pajėgus lietuvių tėvai suabejoja, ar tie tėvai vienuoliai tinka auklėti vaikus amerikietiškoj laisvesnės minties pagerbimo dvasioj?

V. Širvydas

ŽURNALISTAI ŠVENČIA. - A. Pužauskas (vidury), Chicagos ALT'o pirmininkas, sveikina to miesto lietuvių žurnalistus, susirinkusius A. Gintnerio bute vasario 9 d. paminėti 10 m. sukaktį nuo L. Ž. S. Chicagos skyriaus įsteigimo. Gale stalo stovi šeimininkas, kuris beveik visus 10 metų skyriui pirmininkavo ir dabar tebepirmininkauja.

V. Zalatoriaus foto

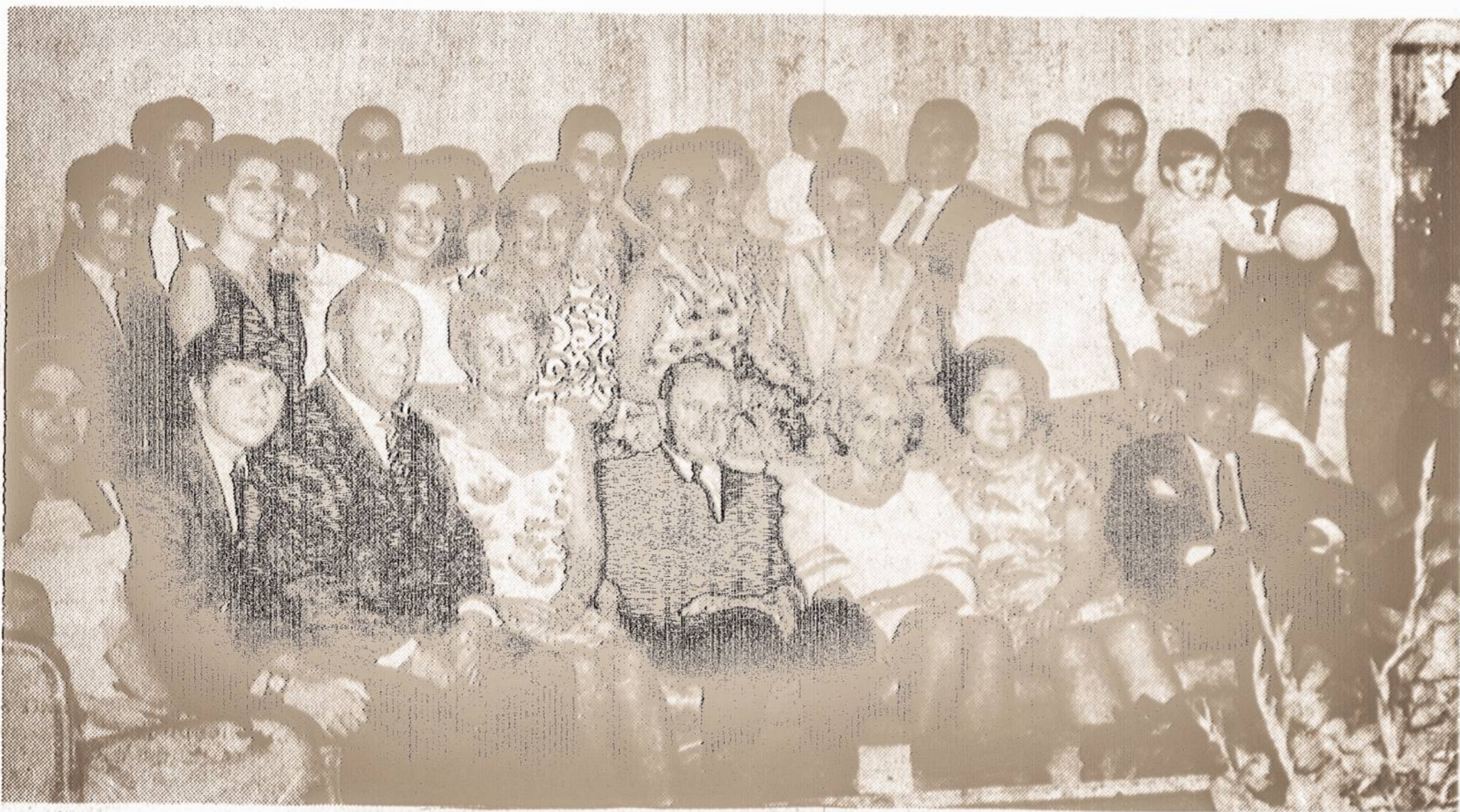
Ukrainų Susivienijimo 75 metų sukaktis

Ukrainų Susivienijimas Amerikoje (suorganizuotas Shamokin Pa 1894 m.) mini 75 metų sukaktį. Turi 90.000 narių (4-tą nuosimtį Amerikoje ir Kanadoje priskaiciuojamų ukrainu) ir 36 milijonus turto apdraudoms. Jis serga tais pačiais rūpesčiais kaip ir mūsų Susivienijimai: prirašyti tuojau bent ketvirtadali visų esamųjų narių iš jaunimo nuo 18 iki 40 metų amžiaus.

Susivienijimas didžiuojasi 1963 m. išleides pirma toma anglų kalba "Ukraine -- A Concise Encyclopedia" (\$37.50), kuriai rimtos recenzijos mūsų spauda dar nėra parasiusi. Nutylėjo Aidai, Metmenys Lituanus. Antras (ir paskutinis) tomas išeina šiomet Toronte. Ukrainai savo tautos istoriją ir kultūrą sutalpina į du stambiu anglų kalba enciklopedijos tomu o mums, sakoma, reikia net penkių!

Antanas ir Marija Rudžiai iš Chicagos neseniai viešėję pas Buenos Aires lietuvius. P. Ožinsko nuotraukoje juos matome Argentinos Lietuvių Balso leidykloje su Argentinos Balso leidėjais Ožinskais.

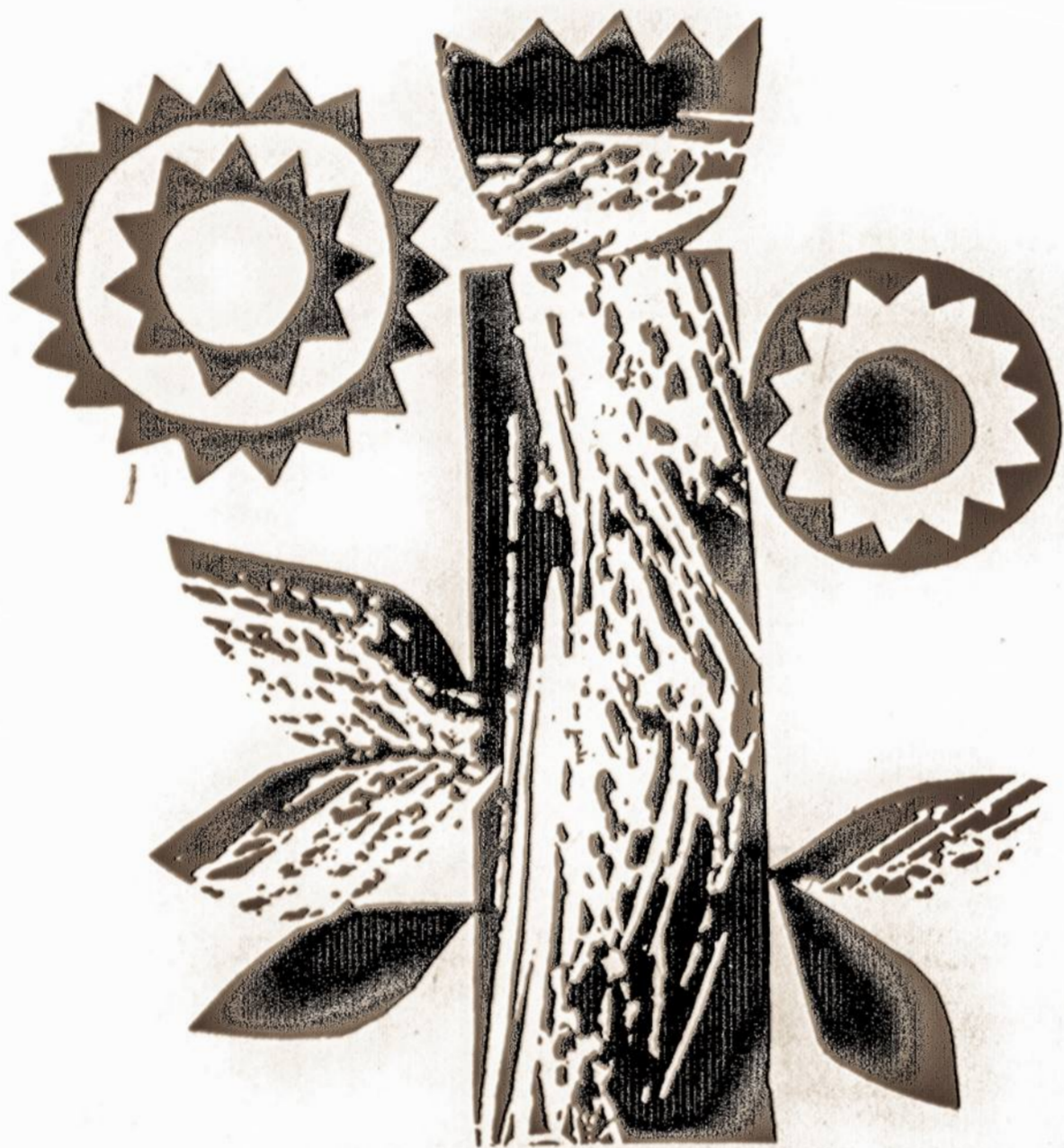
Inžinierius Antanas Rudis su žmona Marija, dukra Rože ir sūnum Morkum, svečiuose pas inž. Joną Čekanauską ir jo šeimą Argentinoje. Tarp Rudžių sėdi šeimininkė K. P. Čekanauskienė, dešinėje inž. Čekanauskas.

P. Ožinsko foto

ČIA | EDUARDAS MIEŽELAITIS

poetinė publicistika

LIETUVA

Dailininko Vytauto Valiaus virselis naujai poeto Eduardo Mieželaičio knygai "Čia Lietuva", kurią Vagos leidykla Vilniuje išleido praėjusiu metu pabaigoje. Tai poetinė publicistika, kurią sudaro trys skyriai: Duona ir žodis, Kareivio metraštis ir Gajus gluosniai. Šį veikalą poetas skiria sūnui Aurimui ir dukrai Dainai - kamieno atžaloms... Visos iliustracijos dail. V. Valiaus. Išleista 10,000 tirazu.

ČIA LIETUVA

Čia Lietuva. Čia lietūs lyja. Laukas.
Rugiai išplaukia. Plaukioja drugiai...
Tu, Lietuva, man kaip geriausias draugas
Pakilus — Eikim! — tyliai pasakei.

Eime laukais! Kodėl mums neišeiti
Pasigrožėti

Čia Lietuva. Čia lietūs lyja. Laukas.
Rugiai išplaukia. Plaukioja drugiai...
Tu, Lietuva, man kaip geriausias draugas
Pakilus — Eikim! — tyliai pasakei.

Eime laukais! Kodėl mums neišeiti
Pasigrožėt Kalpoko peizažu?
Sutiksim metų metais Donelaitį,
Keliaujantį arimais pamažu...

Sutiksime laukuos M. K. Čiurlionį,
Ir jis spalvotą pasaką paseks:
Joj karalaitės Lietuvos kelionė
Labai ilga — ligi žvaigždėto Rex.

Sutiksime baudžiauninkų Strazdelį.
Su Poška pastovėsime Baubly.
Žemaitę, Krėvę, Cvirką per mūs šalį
Keliaujančius sutiksime kely.

Sutiksime Maironį ir Janonį.
Nusišypsos mums saulėtai Nėris.
Į Pirčiupį atves šita kelionė, —
Prie Motinos mums ašara nukris...

2. Odė

Aš skaitau.

Ir girdžiu kiekvieną sykį,
versdamas pageltusius lapus,
pirmą frazę:

"...imkiet
mani
ir skaitykiet..."

nugalėjusią ir laiką, ir kapus...

O paskui jos puslapiai —
Baltijos plieninės rūšios bangos,
žeriančios poezijos graudžius gintarėlius...

O paskui jos puslapiai —
pilka šilainė,
kur pūslėtos rankos
smeigė žagrę,
bėrė grūdą,
nutiesė kelius...

O paskui jos puslapiai —
pilka šilainė,
kur geltonos varpos
vilnijo pačiam
vidurvasario gražume...

Augo žodžiai —
saulės išnokinti, sodrūs, svarbūs,
duona kvepiantys
ir kvepiantys žeme...

Žmogus ir duona

1. Invokacija

Tu davei man duoną
ir davei man žodį...

Tu davei man kūną
ir davei man sielą...

Tu man ištiesei dosnią
motinos ranką...

Ir, ištiesus ranką, pasakei:
— Čia bus tavo duona...

Bet ir, ištiesus ranką, pasakei:
— Čia bus tavo knyga...
Ir knyga bus tavo
kasdieninė duona...

Tai kas bus mano duona?

Bliovė mano avelės.
Aš stovėjau ant kelmo
ir, apžiojęs karkio dūdelę,
švilpavau štrazdo skercė...

Paskui pasidėjau knygą ant kelmo
tarsi ant stalo. Verčiau
baltus jos puslapius,
duoną kramčiau...

O tu dainavai man lopšinę:
— Baltos lankos,
juodos avys, —
kas išmano,
tas jas gano...

Aš ganiau savo baltas avis.
Ir jos manęs klausė.
Aš nemokėjau juodų avelių
ganyti — juodos neklausė...

Pabiro ant baltos knygos
juodi duonos trupiniai —
lygiai tokie, kaip juodos raidės.

Eduardas Mieželaitis

Ir aš paklausiau:

— Duonos grūdėli,
kas tave sėjo?
kas užaugino?
kokį tu speigą,
kokį tu vargą
pakėlei, kol mums užaugai?..

Grūdas atsakė:
— Sėjo artojas,
žemė augino,
žiemą pakėliau,
vargą pakėliau,
užaugau, kad jus pamaitinčiau...

Žiūrėjo iš baltos knygos
juodos raidės — lygiai tokios,
kaip duonos juodi trupiniai...

Ir aš paklausiau:
— Žodžio grūdėli,
kas tave sėjo?
kas užaugino?
kokį tu speigą,
kokį tu vargą
pakėlei, kol mums užaugai?..

Žodis atsakė:
— Sėjo poetas,
žemė augino,
žiemą pakėliau,
vargą pakėliau,
užaugau, kad jus pamaitinčiau:
"...imkiet mani ir skaitykiet!..."

Ir aš paėmiau ir skalčiau...

Nurijau duoną kaip žodį.
Nurijau žodį kaip duoną.

Ir žodis man tapo duona.
Kasdienine mano duona.

Augo žodžiai —
prakaito ir ašarų čia prisigėrę,
nudažyti verkiančios širdies krauju...

Žodžiai augo
ir prasimušė pro usnį ir pro svėrę —
niekas neįveiks, nebeišmindžios jų...

Vešlūs žodžiai,
šaltį, speigą, lietų, gruodą, vėją
žemėje įveikę, amžinai gyvuos...

Narsūs žodžiai,
karžygiškai mūšy priešą nugalėję,
nugalėtojais sugrįžę iš kovos...

Kantrūs žodžiai —
žygių didvyriai, kovų herojai,
veržęsi į mūsų nuoga krūtine...

Šaunūs žodžiai!
Jūsų narsios raidės atsistoja
kaip karių paminklai prieš mane...

Brandūs žodžiai —
mano duona,
duona kasdieninė, —
man be jos
gyvenimas nykus...

VIENYBĖ, 1969 m. vasario 21 d.

V. SAKAS

REPORTAŽAS

iš pasaulio krašto

Tai manome, kad pas mus šalta. Štai Arktika.

Sako, čia pasaulio kraštas.

Pūga šėlsta jau antra savaitė. Vėjas šėtoja po gyvenvietę, staugia kaip šimtas vilkų. Namai pasislėpė po storomis sniego kepurėmis. Išilgai siauros gatvelės, iškirstos daugiau kaip šešių pėdų storio sniego pataluose, ištempta plieninė viela. Be jos nerastumei kelio iš namo į namą. Šaltelis spirgina visa 104 žemianulio!

Aerodromas miręs. Iš poliarinės nakties kartas nuo karto didžiąją žemę pasiekia trys nepermaldaujami radiisto žodžiai: "Aerodromas uždarytas. Pūga." Tik trys žodžiai, o apmirė visas gyvenimas. Žuvis guli sandėliuose. Poliarininkai, prigludę prie radio imtuvų, klausosi prognozės. Nėra laikraščių, laiškų.

Žmonės, kurie primena užsispyrėlius iš vaikystėje girdėtos pasakos, kiaurą parą valo sniegą nuo lėktuvų nusileidimo tako. Kuo atkakliau pūga jį užšluoja, tuo atkakliau žmonės valo.

Niekad nepavargstantys technikai be perstojo šildo lėktuvų variklius. Vieni kitus jie pakeičia tik tada, kai rankos visai sustyra. Vėl ir vėl numatomos skridimo valandos. Susirėnka įgulos. O sinoptikai senu įpročiu kalena tris žodžius: "Aerodromas uždarytas. Pūga"...

Būna ir taip, kad rūstūs Arktikos įstatymai sulaužomi. Neramūs mornės ženklai praneša apie gyvybei gresiantį pavojų. Stiprūs prožektorių spinduliai perveria tamsą. Pakyla lėktuvai. Lakūnai stoja į dvikovą su Arktika dėl žmogaus gyvybės.

...Tiksyje pūga. Vėjas rūstauja antra savaitė. Prožektoriai prie nusileidimo tako apšviečia milžiniškas sniego bangas, kurios kriste krenta iš poliarinės tamsos. "Aerodromas uždarytas. Pūga".

Įlanka — lyg užkeikta pasakų karalija. Ledo nelaisvėje stovi sniegu apaugę laivai. Jų labai daug: ir didelių ir mažų. Buksyrai, baržos, medienos vežikai ir net ledlaužiai stovi nebylūs, tarsi pasirašę pralaimėjimą.

Arktika čia visagalė šeimininkė: įsigeis — palaidos sniego lavinoje ar sutraiškys ledais.

Visureigis pamažu ritasi per sniego kalvas ir aplanko laivus. Jie apmirė ten, kur juos užtiko arktinė žiema. Tačiau trumpais navigacijos mėnesiais jų įgulos triūsia kiek įmanydamos. Ypač privargsta žmonės tų laivų, kuriems kelius skina ledlaužiai. Į navigacijos pabaigą laivų sraigčiai sulankstyti, dažnai panašūs į armoniką.

Aplink kiekvieną laivą iškirsti gilūs ledo tarpekliai. Elektrosuvirintojų žybciojimai meta ilgus prie laivų triūsiančių žmonių šešėlius. It sunkūs varpai gaudžia metatas. Nuimamas sraigto vėlenas. O iki jo prisikasti ne juokai.

Aplink laivo išpiaunamas ledas. Iškasama gili lygiais poliruotais kraštais tranšėja. Jos dėka laivas tarsi pakeliamas. Ledą išima ne iš karto, palaipsniui. Lieka iki vandens 60 pėdų — palaukia, kol išals dar kelios pėdos, ir vėl piauna, kajoja. Taip po kiekvienu laivu susidaro dirbtinis dokas.

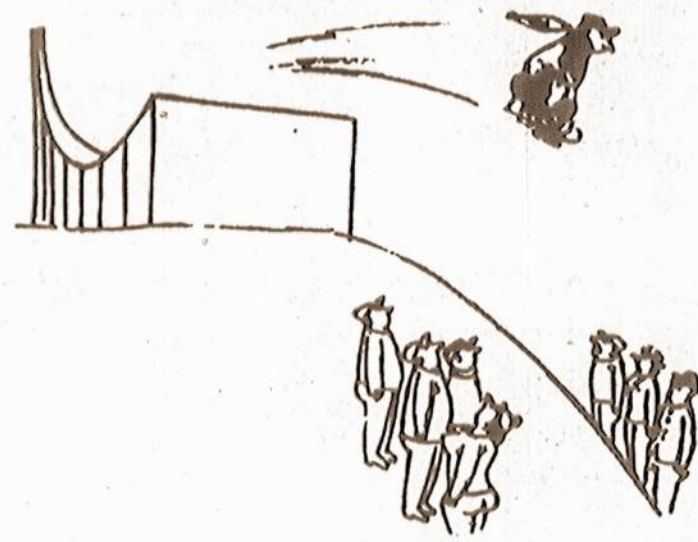
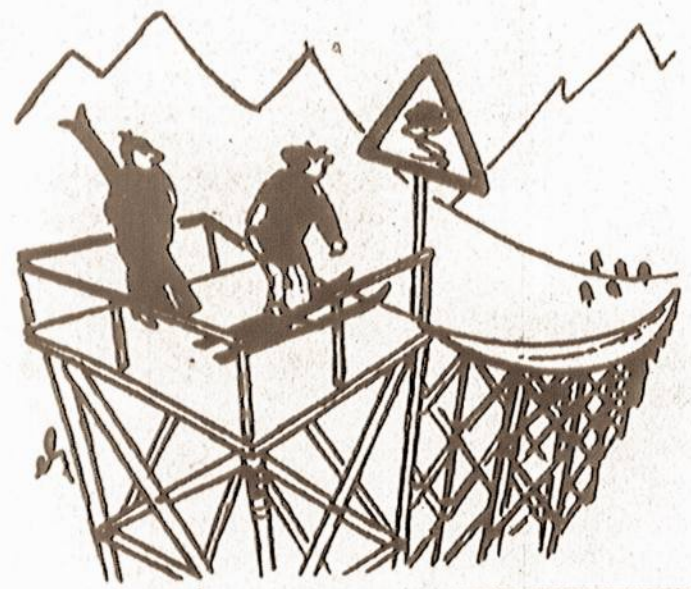
Laivus, kurie turi didelę povandeninę dalį, anksčiau plukdydavo į bazes, kur yra laivų remonto įmonės.

— Dabar viską darome patys.

Visureigis privažiuoja prie nedidelio jūrų buksyro, pietų metas. Kažkaip neįprasta: lauke tamsu, nors akį durk, o čia pietūs! Čia susirinkę visi, vieni parūkyti, kiti užkąsti, pasišildyti, išsidžiovinti. Aplink įkaitusią iki raudonumo geležinę krosnelę keliais aukštais sukrauti veltiniai, kailinės pirštinės.

— Šaltis mums padeda, bet jis ir žudo, — pasakoja jūreiviai, pertraukdami vienas kitą. — Ypač mums ken-

Kaip atrodo žiema karikatūristo akimis

kia pūga. Tuomet darbas baisus. Tranšėjas prikiša sniego, šaltis nepasiekia vandens, vanduo gali pralaužti tas kelias pėdas ir viską užlieti. Tada sudie ilgų dienų darbui. Pūga siaus penkias dienas, penkias dienas kausimės su ja, valysime. O kartais ta vėjo pasiutpolkė tęsiasi visą mėnesį.

— Palaukite, aš papasakosiu, — į pokalbį įsiterpia ruda barža apžėlęs jaunuolis. — Kartą grįžome po pamainos. Girdime: "Pavojus! Vanduo prasiveržė!" Puolame ten. Mano draugas iki pusės išlindęs iš plyšio lede, savo kūnu užkimšo jį. Kol žmonės subėgo, šaltelis jį taip privirino, kad vos beišplėšėm. Veltiniai taip ir pasiliko. Tai, va, kaip pasitaiko.

— Sunkoka, žinoma, ir plaukioti, ir šitai remontuoti. Bet jūreiviška tvarka. Dar nebuvo tokio atsitikimo, kad navigacijos pradžiai koks nors laivas neišplauktų į jūrą.

VIENYBĖ, 1969 m. vasario 21 d.

... (illegible text)

VALERIJS KAZLAUSKIENĖS namuose Flushing, N. Y. iš Lietuvos atvykusiai viešniai dr. Laimai Pocienei buvo surengtos priimtuvės ir susipažinimo pobūvis, kuriame dalyvavo gražus būrys Kazlauskienės ir dr. Pocienės motinos (ji buvusi Klimgaitė) draugų bei pažįstamų. Nuotraukoje (iš k. į d.) - V. Šleivys, R. Klasčiuvienė, O. Noverienė, Kazlauskienės sesuo K. Povilonienė, E. Vaitiekūnienė, viešnia iš Klaipėdos Aldona Kvedaraitė, Julė Lazauskienė, D. Skervičiūtė ir J. Jakaitis. Stovi (iš k.) Kazlauskienės anūkai, J. Klasčiūtė, J. Klasčius, P. Baron, I. Mizarienė, J. Grybas, dr. Laima Pocienė, J. Lazauskas, V. Kazlauskienė, J. Kriaučiūnas, Kazlauskienės duktė N. Rekešienė, J. Valaitis, V. Tysliavienė, Kazlauskienės žentas A. Rekešius su dukrele.

DĖL BENDRAVIMO SU LIETUVOS ŽMONĖMIS

Vliko išvados

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Taryba prašo laisvuosius lietuvius neprarasti budrumo ir laikytis atsargumo, kad neapdairūs veiksmai nepatarnautų okupanto siekiams; kviečia veikliai stiprinti lietuvių tautai naudingą ryšį su pavergtais broliais, abipusiu asmeniniu pagrindu, o išskylančias abejones aiškintis su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu.

Pavergtoje tėvynėje esantieji ir laisvajame pasaulyje gyvenantieji lietuviai yra reikalingi tarpusavio ryšio, nes vienu su kitais bendravimas stiprina išsvermę, Lietuvos valstybingumo idėją, iš sprespaudos išsivadavimo ryžtą ir padeda išlaikyti dvasinę, kultūrinę bei tautinę tapatybę.

Abišalio bendravimo kliūtys yra Sovietų Sąjungos klasta ir smurtu Lietuvai primestoji ir tebetęsiamą okupacija. Okupantas trukdo įvairiais būdais natūralią abipusę dvasinių, kultūrinių ir tautinių vertybių apykaitą ir stengiasi lietuvių bendravimą išnaudoti savo kėslams: a) pripratinti pavergtąjį ir laisvąjį prie Sovietų Sąjungos jėga Lietuvoje sudarytos dabartinės politinės padėties, b) kelti laisvuosiuose lietuviuose tarpusavio nesantaiką, c) mažinti lietuvių tautos iš prievartos išsivadavimo pastangas bei ryžtą ir d) siekti tarptautinio Lietuvos aneksijos pripažinimo.

Pavienių asmenų ir grupių kelionės, apsprendžiamos ir tvarkomos okupanto, į pavergtą Lietuvą ir iš Lietuvos į laisvąjį pasaulį, slepia tas pačias okupanto užmačias ir yra jo mėginamos panaudoti savo kėslams.

Jono Kardelio nuomone

Viename vedamajame savaitraštyje Nepriklausoma Lietuva, neseniai miręs red. Jonas Kardelis svarstė "Kuo ir kaip mes, laisvėje esantieji, galime padėti okupuotosios Lietuvos lietuviams?" Del ryšių su Lietuvos lietuviams, 1968 m. rugp. 25 d. Nepriklausomos Lietuvos laideje, jis rašė sekančiai:

BENDRAVIMAS, okupuotosios Lietuvos, Europos, Amerikos ir Kanados valstybėse, lietuvių įsitikinimu, patvirtintų jų ansamblio lankymosi pasekmėmis, yra vienas svarbiausiųjų palaikymo būdų. Priimkime jų ansamblius ir atskirus atvykstančius paviešėti žmones, išsikalbėkime su jais, sužinokim iš jų apie Lietuvą ir jos bė-

das. Nereikalaukime iš jų negalimo: jie mūsų akivaizdoje negali pasmerkti nei okupacijos, nei komunizmo. Būkime ir mes protingi ir realūs.

Siųskime į Lietuvą savo ansamblius, savo sportininkus, ypač gi menininkus. Tegul Lietuvoje nuvyksta Baras, Stankaitytė ir Vaznelis, tegul jie padainuoja Vilniaus operoje, į kurią suplauks tūkstančiai lietuvių iš visų jos kampų, kels jiems ovacijas — kaip laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstovams ir tuo pasisakys ir patys už laisvę ir nepriklausomybę. Jie, ne mes, atkurs Lietuvos nepriklausomybę. Palaikykime juos.

Vienybės įsitikinimu,

vis daugiau ir daugiau lietuvių kasmet vykstant Lietuvą aplankyti ir gausesnėms grupėms lietuvių atvykstant iš Lietuvos į Ameriką, mūsų veiksniai tik save kompromituoja, nurodydami, kaip bendrauti su savo tautiečiais ar giminėmis Lietuvoje.

Šiuo klausimu kiekvienas lietuvis privalo elgtis, kaip jam sąžinė diktuoja. Dauguma taip ir daro.

HORN DENTAL LABORATORIES
aptarnauja New Yorką
77-20 -- 101 Ave.
OZONE PARK, N.Y. 11417
VI 5-7730
Kalba lietuviškai

VYT. BELECKAS
Savininkas

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. EVergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas pereinama kaina.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Kada sportininkas pasensta

Amerikiečiai turi įdomų posakį: "Old golfers never die; they just lose their balls". Pas lietuvius gal yra kiek kitaip. Kai kurie mūsų susenę sportininkai praranda sveiką nuovoką ir pa-

rumą. Tas atsitiko su pagarsėjusiu sportininku Broniumi Keturakiu. Kuomet atvažiavome į Ameriką, tada ji mūsų sporto varžybose vis matydavome dalyvaujantįėjimo varžybose ir visada laimintį pirmąsias vietas. Žinoma, bėpigu jam būdavo tapti čempionu, nes lenkryniaudavo jis... vienas. Žiūrovali šaipydavosi iš mūsų -- varžybų rengėjų -- tačiau nekrepėme dėmesio; juk tautiečiui atimti laimėjimo maionumo nesinorėjo. Taip ne vieną medalių B. K. sukrapštė ir, kaip atrodo, į puikybės pasikėlė.

Tačiau dabar žmogus paseno ir sumanė tik plunksna pasireikšti ir taip save pasigarsinti. Žinoma, tai nieko nebūtų bloga, jeigu jis galėtų savo pyktį suvaldyti ir laikytis bent šiek tiek tokios spaudos etikos. Jeigu sportinės etikos jis nesupranta, tai turėtų žinoti bent žurnalistinę etiką. Tą B. K. gerai įrodė dviejų dalių straipsnyje Draugo dienraštyje Istorinė sportinio nuosmūko žymė L. E. XV T. Kadangi jis irgi yra to enciklopedijos tomo sporto skyriaus vieno straipsnio autorius, niekinti dviejų rašinių autorių vis dėlto nėra etiška.

Nėra reikalo čia rimtai diskutuoti su B. K., nes jis to nenustelbė. Norisi pastebėti tiems žmonėms, kurie, nežinodami faktų, galėjo būti B. K. suklaidinti. Didžiausią niekšybę, pagal Bronių Keturakį, aš padariau tik tą, kad nepaminėjau mažiausia 30 dėmesio verty dalykų. Čia reikia pažymėti, jog Liet. Enciklopedijos XV tomo redaktorius V. Maciūnas, prašydamas straipsnių, aiškiai apibrėžė jų ilgumą. Tačiau dar parašiau su magaryčiomis, kadangi norėjosi duoti bent šiek tiek daugiau duomenų. Jeigu paisyti B. K. pageidavimų -- ko jis pasigedo mano rašiniuose, tai būtų reikėję ne 7 mašinėlė rašytų puslapių, bet apie 70. Kitas dalykas -- straipsniai

buvo rašomi prieš maždaug 3 metus, tad atrodo, juokingai, kuomet B. K. rašiniuose pasigedo dalykų, kurių tada dar visai nebuvo (pav. tuomet dabar žymusis Lietuvos penkiakovininkas St. Saparnis buvo dar nežinomas).

Keista, jog B. Keturakis vienoje vietoje pražengia padorumo ribas ir man primeta blogą valią. Jis, sužymėjęs tai, ko pasigedo mano rašiniuose, sako: "Tai tik būdingesnieji faktai, o visa kita, kur autorius vienu mastu ir užuolankomis praeina ir iš blogos valios nutrina gyvuosius ir užsitarnavusius lietuvių sp. judėjimo atstovus, visa E. Š. straipsni įrikiuoja į tendencingą kelią..." Tačiau šį jo teigimą reikia priimti kaip humoristinį komplimentą, nes tie, kuriems pritrūksta faktų, visada griežtasi kitų "blogų valių" ir pan.

Norėtusi padėkoti B. K. už jo didelį dėmesį tiems nevertiems mano straipsniam Liet. Enciklopedijoje, kurio yra "nedovanotino apsilaidimo, tikrojo nepasiruošimo ir nesugebėjimo aiškinimai, verti užtarnauto nuosmūko vardo". Nežinia, ar čia Bronius Keturakis, kadaise buvęs žymus šikšas, norėjo pavaižduoti negailestingą teisęją, ar žmogų į kurį ateityje reikėtų redaktoriams kreiptis, renkantis savo bendradarbius, ar tik norėjo parodyti -- koks tobulas yra jo rašinys Liet. Enciklopedijoje. Čia ir vėl į pagalbą ateina liaudies išmintis: "Kas katelį pakeltų uodega, jeigu ne ji pati".

Sutinkame su B. K. pageidavimu, kad būtų išleistas specialus L. E. tomas, kuriame visus 700 puslapių galėtų prirašyti garsusis Keturakis. Tai pats geriausias, tobuliausias, mokslingiausias ir vienintelis kandidatas. Nebent jeigu Keturakio naujasis draugas Soliūnas (kurį prieš daugiau negu 10 metų tas pats Keturakis ne kartą buvo kvailiu išvadinęs), turėtų teisę kelias eilutes parašyti. Tai ir viskas!

Kova už dolerius

Atkelta iš 1 psl.

Bendruomenė pradėjo organizuoti apskritis, apylinkes, rajonus, beveik valstybinių mastu. Bet narių tesurinko apie 9,000, mažiausiai senesniųjų ir čia gimusių tarpe. Organizavo tautines šventes, šokių ir dainų festivalius, literatūros vakarus, vaidimus. Tos šventės, kad ir masinės ir aš daug pajamų, te ir daug išlaidų. Le to, daug teįvyksta. reikėjęs kitų priemonių lėšo. sukelti.

DERLIAUS METAI

Pernai turėjo būti derliaus metai: 50 m. kai Lietuva paskelbta nepriklausoma valstybė; obalsis - "Kovos metai"; tikslas - sukelti Jungtiniam Fondui \$100,000.

Sukelta \$30,000, vos trečdalis, tuo tarpu vien Vilkas pernai išleido \$30,000, daugiausiai, sakoma, propagandai. Nors Eltos propagandiniai biuletiniai leidžiami 7 kalbomis, bet kitataučiai mažai tomis informacijomis naudojasi. Tik lietuvių dienčiams Eltos medžiaga tampa pagrindine informacija, dažnai net ir redakcijų vedamaisiais. Ką ty laikraščių redakcijos nespėja iš Vilniaus Tiesos ir kitų Lietuvos leidinių perredaguoti, tai atlieka Elta.

ISEJO I ATVIRĄ KOVĄ

Mirus senosios kartos veteranui PLB pirmininkui Juozui Bačiūnui, kuris buvo lyg ir tarpininkas tarp senųjų ir naujųjų imigrantų, Bendruomenės vadovybė, atrodo, pastajuto "išlaisvinta" nuo kai kurių įsipareigojimų. Prieš pat Vasario 16-osios minėjimus LB pirm. Bronius Nainys tarp kiko paskelbė:

"Bandymai lietuviybės darbus ir užsimojimus skirstyti į "politinius" ir "kultūrinius", terodo tik įžvalgos stoka ir mažina aukščiausiojo mūsų tikslo supratimą. Mūsų galvojime negali būti atskirų "kambarių" Lietuvos laisvinimo ir valstybės išlaidymo siekimams..."

Tame pareiškime raginama aukotojus Vasario 16 proga aukas stūsti Bendruomenės vadovybei, nurodant kam auka turėtų būti skiriama...

Tokių drąsiu pareiškimu LB pirm. Nainys atima iš po kojų ALTo pagrindą. Juk jei ALTas neturės pinigų, tai galime būti tikri, kad nebus ir

Piauna šaką, ant kurios visi sėdi...

ALTo. Ir todėl, kaip liūtai, ALTo žmonės išėjo ginti savo pozicijų!

SKALDO VISUOMENĖ

Iš dalies B. Nainio pareiškimas pateisinamas. Politinės laisvės niekad neiškovo-sime be kultūrinių laimėjimų, bet ALTo žmonės su tuo faktu niekad nesiskaitė. Per 29 metus jie Lietuvą laisvino važinėdami į Washingtoną, išleido milžiniškas sumas pi-

nigų, bet išlaisvinimo nė kiek nepriartino.

Tokiose nuotaikose ir aplinkybėse šiemet minime Lietuvos 51 m. sukaktį. Reiškia "Kovos metams" pasibaigus ir pradant "Seimos ir švietimo metus", prasideda tikroji, reali, praktiška kova - kova už dolerį. Tuo tarpu visuomenės kišenės pradeda užsiraukti ir toks susiskaldymas dar daugiau lietuvių atstums iš bet kokios lietuviškos veiklos.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAS

UŽKANDŽIAI ĮVAIRŪS
PIETŪS ŽUVIES
VAKARIENĖ PATIEKALAI

GERI VALGIAI ĮVAIRŪS
GĖRIMAI PRIEINAMOMIS
KAINOMIS
810 Chestnut St.
Philadelphia

JUOZO BANDŽIŪKO

Baras ir Restoranas

Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais -- alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. -- Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

110-12 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 846-9286

CALL US FOR

Liquor CUT RATE

SAVE ON YOUR FAVORITE BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE VIRGINIA 9-7669

NEAR FOREST PARKWAY
8427 JAMAICA AVE. WOODHAVEN, N. Y.

Mirė J. Kardelis

Vasario 10, 8:40 v. v. Reddy Memorial ligoninėje Montrealyje po sunkios ir labai varginančios ligos mirė Jonas Kardelis, buvęs Nepriklausomos Lietuvos savaitraščio redaktorius. Palaikai sudeginti krematoriume ir nuvežti į Tautines kapines Chicagoje.

J. Kardelis gimė 1893 m. gegužės 26 Girdžiūnuose, Rimšės valsč., Zarasų apskr. Vilniuje ruošėsi gydytojo profesijai, gavo net gydytojo padėjėjo laipsnį, privačiai mokėsi muzikos. Tarnaudamas kariuomenėje dirbo karo lauko ligoninėse, grįžęs namo -- Zarasuose ligoninėje.

Gyvendamas Kaune studijavo biologiją, botaniką, geografiją. Mokytojo gimnazijose Zarasuose, Kaune, gyvendamas Vokietijoje -- Augustdorfe ir Montrealyje. Dirbo socialinio draudimo įstaigoje ir Vilniaus savivaldybėje.

Iš pat jaunatvės buvo aušrininku, dalyvavo teatralinėje veikloje, vadovavo chorams.

1922 m. išrinktas atstovu į Lietuvos seimą.

Į Kanadą atvyko 1948 m.

Laikraštinių darbų pradėjo bendradarbiaudamas nuo 1908 m. Lietuvos Ūkininke, Rygos Garsė, Aušrinėje, Ateityje, Viltyje ir amerikiečių lietuvių spaudoje. Nuo 1923 m. iki 1940 m. redagavo Lietuvos Zinias Kaune. Redagavo ir Savivaldybių Balaš. Gyvendamas Vokietijoje Detmolde, Britų Zonoje redagavo Lietuvių Žodį. Visą laiką buvo Lietuvos žurnalistų sąjunga nariu, prieš mirtį į išrinko ir garbės nariu.

Lietuvių spauda neteko uolaus, sunkiai dirbusio žurnalisto, visą amžių kovojusio už demokratiją.

Nusikankinęs sunkiose sąlygose einančio Nepriklausomo

JONAS KARDELIS
1893 - 1969

mos Lietuvos laikraščio, Kardelis, palaužtas amžiaus ir ligos, tikrai perėjo neužtarnautas kančias. Operuotas Lachine ligoninėje išgulėjo keturis mėnesius. Tas išsėmė ne vien jėgas, ir kuklias laikraštinko santaupas, bet atėmė ir viltį gyventi. Namie žmona Elzbieta slaugė dieną ir naktį iki galutinio nuovargio. Paskutinėmis dienomis jau negalėjo net pajudėti, reikėjo jį ir lovoje apversiti. Prieš mirtį dar kelis kartus griuvo, sukniubo, išsilaužė koją.

Be kitataučių, gelbėjo ir lietuvius gydytojas dr. Antanas S. Popieraitis, kurio pagalba išvežtas į Reddy ligoninę. Per 4 valandas operuotas, nes buvo lūžusi koja tarp kelies ir klubo. Suvartojo daug deguonies, o kraujo net 7 bonkas. Ligonis greit atsigaavo. Bet besveikdamas -- vėl išsilaužia ranką! Išsilaužė kedėje privežtas persvietimui, kai pasviro ir ranka griebėsi lovos krašto. Šį kartą kaulas įskilo prie peties! Kitos operacijos jau neteko daryti, Kardelis mirė dar jai neparuoštas.

S. Gabaliauskas

Chicagoje vasario 10 mirė adv. Stasys Gabaliauskas. Palaidotas vasario 15 d. iš M. Marijos Gimimo bažnyčios Sv. Kazimiero kapinėse. Liko žmona Adelė, sūnus Povilas, marti Margarita ir šeima.

Velionis gimęs Lietuvoje 1904 m., buvo veiklus katalikiškose organizacijose. Anot Draugo, jis buvo bekompromisinis krikščionių demokratų veikėjas ir daugnukentėjęs tautininkų režimo metu: jo namuose dažnai vyko kratos, buvo areštuojamas ir kalinamas. 1931 iš Šiaulių buvo ištremtas į gimtąjį kaimą Letenius, ir už politinę veiklą atėmė advokato teises. Savo slaptoje spaustuveje, dr. D. Jasiučio skatinamas, spausdino atsisaukimus prieš vienos partijos saivaliavimą.

1940 m. su šeima atvyko į Ameriką ir apsigyveno pas žmonos tėvus Rubliauskus Chicagoje.

Buvo pakviestas redaguoti Lietuvių Zinias, 1937 m. įsteigtas Cleveland, Ohio. Vėliau, kun. M. Kazėnui nupirkus spaustuve, laikraštis buvo perkeltas į Pittsburgh, Pa. Susirgęs širdimi, iš įtempto redakcijos darbo pasitraukė. Lietuvių Zinias, kurias be S. Gabaliausko dar redagavo J. Sukys, kun. V. Vilkutaitis, T. B. Mikaliauskas ir A. Kasiulaitis, 1951 m. perėmė Tėvai pranciškonai kartu su Bostone leidžiamu Darbininku ir Brooklyneėjusia Amerika.

Paskutiniuosius savo gyvenimo metus velionis jau buvo nedarbingas dažnai vykdavo į Floridą ir Arizoną poilsui. Atsisveikinime su velioniu vasario 14 d. Vyčių ir pavarininkų vardu kalbėjo P. Dirkis; ateitininkų - S. Raucekinis, krikščionių demokratų - Pencyla

A. PETRAUSKIENĖ

Los Angeles, Cal. vasario 17 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Adele Kučinskaitė-Petrauskienė, 55 m. amžiaus, trijų vaikų motina ir uoli Lietuvos Vyčių veikėja. Vasario 21 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios ji buvo palaidota Valley Oaks Cemetery. Dideliame nuliūdime liko vyras ir trys sūnūs.

P. Sandanavičienė, 92 metų amžiaus mirė vasario 7 d. Palaidota vasario 11 šv. Karolio Kapinėse. Liūdi marti ir anūkai. Laidotuvėmis rūpinosi S. Aromiskio laidojimo įstaiga.

Juozas Strolia

Chicago III. vasario 20 d. savo bute buvo rastas miręs plačiai žinomas muzikas Juozas Strolia. Spėjama, kad velionis mirė tarp vasario 17 ir 20. Jis buvo besirengias vykti į St. Petersburg, Fla. ir ten pastoviai apsigyventi.

Velionis gimęs 1897 m. liepos 11 d. Leliūnų valsčiuje. Lietuvoje. Nuo 1921 iki 1929 m. Kauno ir Klaipėdos mokyklose mokėsi smuikavimo. 1929 - 1940 m. mokytojo Taurages aukšt. komercijos mokykloje ir Šiaulių mokytojų seminarijoje. Aktyviai reišėsi Lietuvos muzikiniame gyvenime: organizavo chorų orkestrus, dėstė muziką.

Rusams okupavus Lietuvą buvo suimtas ir iš jukalejimo išsigelbėjo repatrijuodamas į Vokietiją. Apsigyveno Dresdene ir dirbo viename teatre. Dėstė muziką dviejose gimnazijose. Vėliau Uchtes lietuvių stovyklos gimnazijoje dėstė muziką ir anglų kalbą.

1952 m. atvyko į Ameriką. Kurį laiką gyveno Chicagoje vėliau persikėle į Los Angeles. Nuo 1955 - 1957 vargounininkavo Vila Zelinos lietuvių parapijoje Brazilijoje.

JUOZAS STROLIA
1897 - 1969

Grįžęs į JAV apsigyveno Chicagoje, kur turėjo savo muzikos studiją ir pragyveno iš pamokų.

Juozo Stroliaus muzikinė kūryba apima per 300 kūrinių. Plačiai rašė spaudoje muzikiniams klausimams.

Nuliūdime liko trys sūnūs: Vytautas Faustas ir Juozas - visi muzikai.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.

Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

FRANAS BRUČAS
Savininkas

HAVEN REALTY

INSURANCE TRAVEL AGENCY MUTUAL FUNDS
Perkant -- Parduodant Namus ar Išnuomiojant Butus
Apraudos

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildyma,
pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir
įvairiausiems kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO
PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS.

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Skaniausia lietuviška
duona gaunama

SILVER BELL
BAKING CO.

Sav.

A. RADŽIŪNAS

PYRAGAI VEDYBINIAMS
IR KITOKIEMS POKYLIAMS

STagg 2-5838

36-40 Stagg Street,
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

* ONA CHELEDNIENĖ, Liberty Federal Banko Philadelphiaje egzekutyvinė vice-prezidentė ir Elena Vainiūnienė, to banko išdininkė - sekretorė, buvo atvykusios į New Yorką ir dalyvavo bankininkų suvažiavime Plaza Hotel. Viešnios ta proga lankėsi ir Vienybėje.

* DEMIE JONAITIENĖS eilėraščius apie Vilnių - "Aušros Vartai" ir "Lithuanian Women on the Avenue of Lenin" - literatūrinis žurnalas "Moonlight" atspausdins balandžio mėnesyje.

* PROF. JOKŪBAS STUKAS kalbėjo apie Pabaltijo valstybes Rochelle Park ir Secaucus. New Jersey Rotary klubams.

* RASOS GUSTAITYTĖS knygą "Turning on" apie jaunimą, seksą, hipius ir t.t., išleido MacMillan leidykla New Yorke.

* ALDONA KVEDARAITĖ muzikos mokytoja iš Klaipėdos pusmečiui atvyko į Ameriką. Paviešėjusi keletą dienų pas Julę ir Jona Lazauskus Ozone Park, N. Y. Kvedaraitė išvyko pas savo tetą B. Starkienę, gyvenančią Santa Monica, Californijoje.

* LIETUVIŲ FONDO vajaus komitetas New Yorke, posėdžiavęs A. Sabalio namuose Woodhaven, N. Y. nutarė surengti iškilmingą banketą su menine programa ir šokiais Waldorf Astoria viešbutyje New Yorke gegužės 17 dieną. Vajaus komitetui pirmininkauja dr. J. Kazickas.

* PAULIUS JURKUS apsiėmė sudaryti naująją Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybą 1969 metams. Skundžiamasi, kad paskutiniųjų trijų metų laikotarpyje, mirus net šešioms nariams, valdybą sudaryti nėra taip lengva.

* VLIKO tarybos posėdyje vasario pradžioje, pirmininkaujant J. Pakalkai ir sekretoriaujant V. Alksniniui, buvo priimtos išvados (iš pasisakymų Vliko seime) dėl okupacijoje ir laisvėj gyvenančių lietuvių bendravimo.

Į Vliko valdybą, vietoj pasitraukusio Keleivio redaktoriaus Jackaus Sondos, išrinktas Jurgis Valaitis, jaunesnės kartos lietuvių socialdemokratų veikėjas. Taip pat patvirtinta ir papildyta Tautos Fondo valdyba.

* BALFo 25 m sukaktuviniame seime Chicagoje kovo 15 ir 16 dienomis rengiasi dalyvauti visa eile lietuvių iš New Yorko ir New Jersey

PARDUODAMAS namas netoli Highland parko ir Interboro Parkway Brooklyne 6 kambariai, didelis sodas, plytinis. Kaina \$16 000. Prašoma telefonuoti 827-5970.

DR. LAIMA POCIENĖ (viduryje), viesnia is Lietuvos, kuriai Valerija Kazlauskienė (kairėje) savo namuose Flushing, N. Y. surengė priimtuves. Desinėje - viena iš dalyvių - Ona Novarienė. Dr. Pocienė į Amerika atvyko pas savo dėdę, visiems gerai pažįstama, D. Klingą, kuris prieš keletą metų lankėsi Lietuvoje ir ten pasimatė su savo seserim (seniau gyvenusia Amerikoje) ir jos šeima. Dr. Laima Pocienė, atvykusi į Amerika, prieš tris mėnesius, jau lankėsi Floridoje, Chicagoje ir kt. Dr. Pocienė į Lietuvą grįžta kovo pradžioje. (Kita nuotrauka is priimtuvų - 9 psl.)

PRANO BRUČO tradicinėje briedienos puotoje White Horse restorane, Woodhavene. Iš k. į d.: P. Jaraška, K. Lakašauskas, sekantieji keturi prie stalo - svečiai iš Delaware Water Gap, Pa. kur Bručas vyksta medžioti, A. Vaičiūnas ir pats šeimininkas Pranas Bručas.

P. BRUČO BRIEDIENOS PUOTOJE: (iš k. į d.) - V. Šleivys, Petrashienė, Arlauskienė, Arlauskas, Petrash, Spūdis, M. Vasilka, V. Kalvelis. Stovi: B. Spūdienė, Pr. Bručas, L. Šateikienė, A. Šateika ir U. Daunorienė.